

ZAKŁAD DIETETYKI I ŻYWIENIA KLINICZNEGO Uniwersytet Medyczny w Białymstoku

15-054 Białystok, ul. Mieszka I-go 4b
tel./fax 85 732-82-44
e-mail: zdieta@umb.edu.pl

Dział Obsługi Rady ds. Nauki i Doktorantów
WPŁYNEŁO

14. 07. 2021

RWD/RDNo2-5920/M-NZ/21/10/21

Białystok, 09.07.2021

Ocena dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego oraz wykazu publikacji wchodzących w skład osiągnięcia naukowego dr n. med. Anny Jeznach-Steinhagen, adiunkta w Zakładzie Dietetyki Klinicznej Wydziału Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, w związku z wszczęciem postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o zdrowiu

Recenzji dokonano w oparciu o dokumenty, otrzymane zgodnie z decyzją Rady Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 27 kwietnia 2021 r. (na podstawie art. 221, ust.5, ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.)

1. Przebieg działalności zawodowej

Dr n. med. Anna Jeznach-Steinhagen, ukończyła w 2001 roku Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie na Wydziale Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji, w Katedrze Dietetyki i Żywności Funkcjonalnej, gdzie uzyskała tytuł inżyniera żywienia człowieka. Jednocześnie w 2002 roku na I Wydziale Lekarskim, Akademii Medycznej w Warszawie uzyskała tytuł lekarza medycyny (nr PWZL 1877438). Od 2002 roku pracuje w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym w charakterze wykładowcy, asystenta, a następnie adiunkta w Zakładzie Żywienia Człowieka, a od 2017 roku w charakterze adiunkta w Zakładzie Dietetyki Klinicznej. Stopień doktora nauk medycznych uzyskała z wyróżnieniem w 2009 roku na Wydziale Nauk o Zdrowiu Warszawskiego

Uniwersytetu Medycznego na podstawie obronionej rozprawy doktorskiej pt. „Stan odżywienia, stężenie IL-6 a powikłania u pacjentów ze schyłkową niewydolnością nerek leczonych hemodializami” - promotor prof. dr hab. n. med. Robert Słotwiński. Poza działalnością naukową dr n. med. Anna Jeznach-Steinhagen rozwijała swoją ścieżkę zawodową i w 2011 uzyskała tytuł specjalisty w dziedzinie choroby wewnętrzne, a w 2014 roku - tytuł specjalisty w dziedzinie diabetologia. Habilitantka poza pracą na rodzimej uczelni pracowała zawodowo jako lekarz – w latach 2002 – 2014 w Centralnym Szpitalu Klinicznym Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w Warszawie (w latach 2002-2010 asystent w Klinice Chorób Wewnętrznych i Nefrologii, w latach 2010-2014 jako starszy asystent w Klinice Chorób Wewnętrznych i Endokrynologii). Od roku 2014 pracuje w Poradni Diabetologicznej dla Młodych Dorosłych i Kobiet w Cięży w Instytucie Matki i Dziecka w Warszawie oraz od 2020 roku jako starszy asystent w Poradni Diabetologicznej dla Kobiet w ciąży w Szpitalu Klinicznym im. Ks. Anny Mazowieckiej w Warszawie (jest też konsultantem szpitala w zakresie chorób wewnętrznych). Ma ukończone liczne tematyczne kursy i szkolenia krajowe oraz szkolenie dla biegłych sądowych (2019/2020), jest też członkiem zespołu biegłych sądowych WUM.

2. Ocena osiągnięcia naukowego przedstawionego w postaci jednotematycznego cyklu patentów i publikacji

Podstawą wskazanego osiągnięcia naukowego pt. „Wpływ stanu odżywienia pacjentów na przebieg choroby i występowanie powikłań” jest cykl 7 publikacji obejmujących lata 2007- 2020, o łącznej punktacji MNiSW – 174 pkt (o współczynniku oddziaływania **Impact Factor – 8,756**), gdzie dr n. med. Anna Jeznach-Steinhagen jest pierwszym autorem 5 (z 7) wskazanych prac (o łącznej punktacji – 69 pkt MNiSW, IF – 3,16) i autorem korespondencyjnym.

Celem prowadzonych tematycznie prac była ogólnie pojęta ocena stanu odżywienia pacjentów przewlekle chorych (głównie z chorobami przewlekłymi nerek) i jego wpływ na przebieg choroby, rozwój powikłań oraz dalsze rokowania. Jak sama habilitantka napisała, to jej pierwszy artykuł poglądowy z roku 2007 (jeszcze przed obroną pracy doktorskiej) na temat zespołu MIA (malnutrition, inflammation, atherosclerosis) u chorych hemodializowanych zapoczątkował jej wieloletni okres zainteresowań naukowych, dotyczących wpływu stanu odżywienia na występowanie powikłań i rokowanie pacjentów z chorobami przewlekłymi. W swoich kolejnych publikacjach dr n. med. Anna Jeznach-Steinhagen używała różne (powszechnie używane) metody oceny stanu odżywienia: badania

kwestionariuszowe (SGA, NRS 20202, MNA-SF), badania antropometryczne (w tym ocena BMI, pomiary fałdów skórno-tłuszczowych, ocena składu ciała metodą bioelektroimpedancji), badania biochemiczne (ocena stężenia prealbuminy i albuminy w surowicy) oraz immunologiczne (IL-6). Celem drugiej z przedstawionych publikacji była analiza wypełnienia obowiązkowego kwestionariusza oceny stanu odżywienia na wybranych oddziałach jednego z warszawskich szpitali klinicznych. W pracy tej przedstawiono główne założenia ogólnoświatowego projektu zdrowotnego „NutritionDay”. Wykazano niski stopień wypełniania kwestionariusza NRS 2002, co zdaniem autorów wymagało konieczności przeprowadzenia edukacji personelu szpitalnego z zakresu istotności przesiewowej oceny stanu odżywienia swoich pacjentów. Kolejna dołączona do cyklu publikacja (nr. 3) dotyczyła oceny stanu odżywienia i oceny sposobu żywienia pacjentów z obturacyjnym bezdechem sennym (OBS). Badanie potwierdziło iż chorzy z OBS chorują zwykle na otyłość i to nadmiar tkanki tłuszczowej jest głównym czynnikiem sprawczym występowania OBS. Trudno więc się dziwić, że oceniane (metodą częstości spożycia) błędy żywieniowe tych chorych były charakterystyczne dla osób z otyłością. Kolejne prace (publikacja 4, 5, 6) dotyczą oceny stanu odżywienia pacjentów z przewlekłą chorobą nerek. W publikacji nr 4 wykazano, iż u 39% pacjentów występowała nadwaga, a u 41% - otyłość, którą częściej stwierdzano w stadium 3b przewlekłej choroby nerek niż w stadium 4-5. Natomiast u 38% badanych stwierdzono sarkopenię (ubytek masy mięśniowej), z czego 20% miało fenotyp sarkopenicznej otyłości. Zaobserwowano również istotne powiązania między wartością wskaźnika tkanki beztłuszczowej (LTI) a stężeniem prealbuminy w surowicy i siłą uścisku dłoni. Wysłunięto z tej pracy wniosek, że częstość występowania otyłości u pacjentów z przewlekłą chorobą nerek w okresie przeddializacyjnym jest wyższa niż w populacji ogólnej (ale to dotyczyło tylko wcześniejszych stadiów 3b PChN). W publikacji nr 5 – celem pracy było zbadanie zależności pomiędzy stanem odżywienia, stężeniem albuminy i prealbuminy w surowicy a występowaniem powikłań u pacjentów leczonych hemodializami. Stwierdzono, że chorzy z niższymi wskaźnikami stanu odżywienia mieli więcej powikłań sercowo-naczyniowych i infekcyjnych, więcej zgonów. Wykazano też wysoce istotną odwrotną zależność pomiędzy stężeniem prealbuminy w surowicy, a ryzykiem zgonu chorego. W pracy wykazano więc jak ważne jest monitorowanie wskaźników stanu odżywienia chorych hemodializowanych, co może mieć znaczenie we wczesnej diagnostyce powikłań sercowo-naczyniowych i ocenie ryzyka zgonu. Kolejnym stwierdzeniem było to, że u niedożywionych chorych hemodializowanych stężenie prealbuminy jest bardziej czułym wskaźnikiem ryzyka zgonu niż stężenie albuminy. W pracy 6 – celem pracy była ocena związku między stanem odżywienia

i stężeniem cytokiny zapalnej IL-6 w surowicy a częstością powikłań sercowo-naczyniowych w grupie pacjentów ze schyłkową niewydolnością nerek leczonych hemodializą. Stwierdzono istotną zależność między stężeniem IL-6 w surowicy a ryzykiem powikłań sercowo-naczyniowych, co w zestawieniu z oceną stanu odżywienia może mieć znaczenie we wczesnej diagnostyce powikłań sercowo-naczyniowych (tą pracę uważam za kluczową w całym cyklu).

W cyklu tych siedmiu publikacji habilitantka wraz z zespołem pokusiła się również o analizę częstości występowania zaburzeń stanu odżywienia u pacjentów w wieku starszym oraz ocenę wpływu stanu odżywienia na długość i częstość hospitalizacji oraz ryzyko powikłań w badaniu prospektywnym trwającym 12 miesięcy. Stwierdzono, że nieprawidłowy stan odżywienia miało aż 78% badanych. Natomiast samo niedożywienie miało istotną wartość predykcyjną dla wydłużonego okresu hospitalizacji oraz zwiększonej częstości wystąpienia powikłań (zwrócono tu uwagę na indeks beztuszczowej masy ciała).

Podsumowując stwierdzam, że podjęta tematyka tych siedmiu prac jest ważna i wciąż aktualna. Dotyczy zwrócenia uwagi jak ważne jest określanie stanu odżywienia naszych chorych, gdyż zastosowanie właściwych metod profilaktycznych oraz leczenie zaburzeń stanu odżywienia ma szansę zmniejszyć ryzyko rozwoju powikłań i poprawić stan kliniczny chorych, zmniejszyć ich śmiertelność i umieralność. Natomiast mimo, iż jest to oczywiste, wciąż o tym zapominamy. A przecież metody oceny stanu odżywienia nie są ani skomplikowane, ani bardzo pracochłonne, czy inwazyjne dla chorego. Wydaje mi się jednak, że przedstawione w podsumowaniu przez Habilitantkę wnioski są oczywiście ważne, ale jednocześnie jest to podsumowanie faktów znanych w medycynie i szeroko dyskutowanych w literaturze. Przez to chcę powiedzieć, że nie wnoszą one klinicznie nic nowego, ale za to podkreślają możliwość ich praktycznego wykorzystania. Natomiast inicjatywa „NutritionDay” jest rzeczywiście ciekawą formą zwrócenia uwagi na problem zaburzeń odżywiania i zachęca do wzięcia w nim udziału całej kadry medycznej.

3. Ocena aktywności naukowej i współpracy międzynarodowej

Habilitantka jest autorem i współautorem 53 publikacji: w tym **12 prac oryginalnych** opublikowanych w czasopismach znajdujących się w bazie Journal of Citation Reports JCR, o łącznym wskaźniku **IF=20,727** i 9 –innych prac oryginalnych, 32 prac poglądowych (w tym 2 opublikowane w bazie JCR, **IF=1,915**, dwóch publikacji w suplementach. Jest też autorem i współautorem 19 rozdziałów w podręcznikach (w tym 1 rozdziału w podręczniku międzynarodowym) oraz redaktorem naukowym jednego podręcznika.

Pozostałe kierunki badań i/lub zainteresowań naukowych habilitantki dotyczą cukrzycy i zespołu metabolicznego, gdzie prace skupiają się przede wszystkim na kluczowych elementach diety sprzyjającej występowaniu cukrzycy typu 2 (wysokie spożycie fruktozy i wpływ na procesy metaboliczne) czy omówieniu zasad prawidłowego żywienia w cukrzycy, diety niskich indeksów glikemicznych. Ciekawym nurtem badań było analizowanie wpływu czynników środowiskowych na rozwój zaburzeń metabolicznych w populacji pediatrycznej. Kolejny nurt badań to niealkoholowa stłuszczeniowa choroba wątroby, gdzie habilitantka wraz z całym zespołem przedstawia głównie zalecenia dietetyczne w leczeniu tej choroby (są to jednak prace poglądowe). Ciekawym zagadnieniem poruszonym w pracach przez habilitantkę jest nadwaga, otyłość i zaburzenia płodności u pacjentów z zaburzeniami metabolicznymi. Znowu głównie w pracach poglądowych analizuje ona tematykę diety osób poddawanych chirurgicznym metodom leczenia otyłości, potrzeby wprowadzania poradnictwa psychologicznego w trakcie przygotowywania do zabiegów jak i po operacji. Temat płodności poruszany jest na łamach kilku prac dotyczących głównie wpływu diety na płodność u kobiet jak i u mężczyzn (głównie są to prace poglądowe). Ostatnim blokiem tematycznym jest związek czynników środowiskowych ze stanem zdrowia, gdzie przedstawiane prace dotyczą analizy zawartości składników mineralnych we włosach u dzieci. Kolejny temat dociekań naukowych dotyczy możliwości zastosowania wskaźnika meteorologicznego UTCI (Universal Thermal Climate Index) do prognozowania sezonowego wzrostu częstości występowania infekcji dróg oddechowych.

Jeszcze przed obroną pracy doktorskiej w sierpniu 2000 roku dr n. med. Anna Jeznach-Steinhagen odbyła jeden staż zagraniczny w Oddziale Chorób Wewnętrznych w Hospital Clinico Universitario Malaga. W ocenie dorobku Habilitantki ważnym podkreślenia jest odbyty staż naukowy krajowy: w Klinice Chorób Wewnętrznych i Nefrologii Wojskowego Instytutu Medycznego w 2016 roku w ramach współpracy naukowej i realizacji trzyletniego projektu pt. „Wpływ wybranych parametrów diety na progresję choroby, występowanie epizodów sercowo-naczyniowych oraz stan zapalny w grupie pacjentów z przewlekłą chorobą nerek w okresie leczenia zachowawczego”, zakończony dwoma wspólnymi publikacjami. Podjęła również współpracę naukową z Kliniką Nowotworów Tkanek Miękkich i Czerniaków w ramach projektu pt. „Wpływ przedoperacyjnego wspomagania żywieniowego pacjentów z czerniakiem i mięsakiem na rokowanie i występowanie powikłań” (współpraca trwa nadal).

Jeszcze przed obroną pracy doktorskiej dr n. med. Anna Jeznach-Steinhagen , w latach 2007 i 2008 prowadziła Granty Młodego Badacza Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (NZF/WB1/07 oraz NZF/WB1/08). Natomiast w latach 2009-2011 była współwykonawcą grantu międzynarodowego, realizowanego w ramach projektu EUREKA, E! 4449 AKTINIDIA (temat zadania badawczego – „Zachowania konsumentów wobec innowacyjnych wyrobów czekoladowych” – Opracowanie nowej technologii produkcji wyrobów czekoladowych). Po kilku latach przerwy w 2018 roku Habilitantka była opiekunem jednego grantu - NZV/PM1/18 pt. „Występowanie niedożywienia wśród hospitalizowanych pacjentów oraz jego wpływ na wyniki leczenia szpitalnego. Analiza porównawcza wyników badania „NutritionDay” przeprowadzonego w Polsce na tle innych krajów biorących udział w badaniu”

Przed uzyskaniem stopnia dr n. med. w 2004 roku zdobyła nagrodę III stopnia w konkursie na najlepszą pracę o problematyce żywienia w chorobach nerek pt. Bezpieczna dieta niskobiałkowa, organizowanym przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Nefrologicznego oraz firmę Fresenius-Kabi (Białystok, 2004).

Habilitantka była też jednorazowo nagrodzona Nagrodą Rektora WUM (nagroda indywidualna III stopnia za osiągnięcia naukowe) w październiku 2010 roku.

Podsumowując łączna punktacja dorobku naukowego dr Anny Jeznach-Steinhagen wynosi **702 pkt MNiSW** oraz **IF = 22,642**

Liczba cytowani (bez autocytowań) z dnia 10.12.2020:

- z bazy Web of Science – 20 cytowań (**Indeks Hirscha 3**),
- z bazy Scopus 46 cytowań (Indeks Hirscha – 4)

4. Ocena dorobku dydaktycznego, organizacyjnego i popularyzatorskiego

Do osiągnięć dydaktycznych Habilitantki należałoby zaliczyć przede wszystkim to, że jest wieloletnim nauczycielem akademickim, prowadzącym wykłady, seminaria i ćwiczenia głównie dla studentów dietetyki (z podstaw dietetyki, dietetyki klinicznej, fizjologii żywienia człowieka, żywienia kobiet ciężarnych, karmiących i niemowląt, dietoprofilaktyki i leczenia dietetycznego chorób niezakaźnych i żywieniowo zależnych). Prowadzi też zajęcia z dietetyki dla studentów kierunku Fizjoterapia. W ramach szkoleń prowadzonych przez Centrum Kształcenia Podyplomowego WUM prowadzi wykłady podczas kursu specjalizacyjnego

z diabetologii z zakresu „Zasady żywienia chorego na cukrzycę” oraz kurs specjalistyczny z zakresu „Żywienie osób starszych”. Poza tym jest członkiem Rady Programowej Kierunku Dietetyka WUM oraz koordynatorem przedmiotu Żywienie kliniczne dla Kierunku Dietetyka i przedmiotu Dietetyka dla Kierunku Fizjoterapia.

Habilitantka jest też recenzentem licznych prac licencjackich i magisterskich, streszczeń zjazdowych oraz trzech czasopism naukowych (Journal of Elementology, British Medical Journal, Psychiatria polska), promotorem pomocniczym jednej pracy doktorskiej. Poza tym jest promotorem 41 prac licencjackich i 39 prac magisterskich na kierunkach Dietetyka, Pielęgniarstwo, Fizjoterapia, Położnictwo, Zdrowie Publiczne. Dodatkowo w 2013 roku opracowała dla WUM opinię nostryfikacyjną dyplomu pani Manueli Przybyszewskiej – Wosiek (obrona Augsburg College, Minneapolis, Minnesota).

Za swoją pracę dydaktyczną, w 2014 roku otrzymała Nagrodę Samorządu Studenckiego (ocena w ankiecie studenckiej) – „Kryształowy Lancet” dla Nauczyciela Roku Wydziału Nauk o Zdrowiu 2014. Obecnie jest zakwalifikowana na wyjazd dydaktyczny w ramach programu ERASMUS+ dla nauczycieli akademickich (do Instituto Politecnico, Porto, Portugalia).

Habilitantka brała aktywny udział w pracach 17 komitetów naukowych lub organizacyjnych (w tym była przewodniczącą Komitetu Organizacyjnego jednej konferencji), dodatkowo corocznie od 2017/2018 roku uczestniczy w organizacji dwóch kursów specjalizacyjnych („Żywienie osób starszych” organizowanych przez Zakład Dietetyki Klinicznej i Sekcję Dietetyki Medycznej POLSPEN oraz kurs dla lekarzy w trakcie specjalizacji w dziedzinie diabetologii organizowany przez Centrum Podyplomowe WUM- Kurs pt. „Zasady żywienia osób z cukrzycą”. Dr n. med. Anna Jeznach-Steinhagen brała udział w licznych zjazdach i konferencjach krajowych. Była pierwszym autorem i współautorem 26 doniesień i referatów i 3 prac posterowych (natomiast nie znajdują udziału habilitantki w konferencjach zagranicznych, poza biernym udziałem w Zjeździe Europejskiego Towarzystwa Diabetologicznego, Wiedeń 2014).

Wartym podkreślenia jest duży udział habilitantki jako redaktora naukowego podręcznika pt. „Zasady żywienia osób z cukrzycą i chorobami towarzyszącymi” w zaprojektowaniu oraz przygotowaniu 13 rozdziałów. Poza tym jest współautorem 4 rozdziałów w innych podręcznikach, głównie dotyczących zasad żywienia w cukrzycy (w tym jednego w podręczniku anglojęzycznym).

Habilitantka jest członkiem dwóch towarzystw naukowych: Sekcji Dietetyki Medycznej Polskiego Towarzystwa Żywienia Pozajelitowego, Dojelitowego i Metabolizmu, oraz Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego (szkoda, że nie wiadomo od ilu lat).

W grudniu 2019 roku była członkiem zespołu lekarzy pracujących i organizujących prace ośrodka pomocy medycznej przy Szpitalu WHO dla uchodźców syryjskich stacjonujących na terenie Libanu.

Dr n. med. Anna Jeznach-Steinhagen jest aktywnym popularyzatorem wiedzy medycznej w mediach (eksperckie wywiady w TVN). Poza tym jest aktywnym członkiem programu „Warszawski Uniwersytet Medyczny – Moda na zdrowie”, jest aktywnym uczestnikiem letnich pikników „Warszawski Uniwersytet Medyczny mieszkańcom Warszawy. Współpracuje z Narodowym Funduszem Zdrowia w ramach Norway Grants (wsparcie merytoryczne przy tworzeniu aplikacji mobilnej dla pacjentek z cukrzycą ciążową Sweet Pregna). W latach 2014-2018 współpracowała z Polską Federacją Producentów Żywności Związkiem Pracodawców (wykładowca na temat „Niskokaloryczne substancje słodzące”). Współpracuje również z firmami farmaceutycznymi i diagnostycznymi. Jest też członkiem Zespołu Biegłych Sądowych przy Synergia WUM ds. chorób wewnętrznych i diabetologii.

5. Wniosek końcowy

Oceniając całokształt osiągnięć naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych dr n. med. Anny Jeznach-Steinhagen stwierdzam, że spełnia wszystkie formalne wymogi stawiane kandydatom do stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Uzasadnienie wniosku stanowi:

1. Habilitantka znacznie zwiększyła dorobek naukowy od czasu obrony pracy doktorskiej (przed doktoratem Jej dorobek stanowiły oryginalne pełnotekstowe prace naukowe z łączną punktacją – 9 pkt MNiSW oraz prace pogładowe – 10 pkt MNiSW, co dawało łączną punktację - 19 pkt MNiSW oraz IF=0), natomiast po obronie pracy doktorskiej – oryginalne pełnotekstowe prace naukowe – 456 pkt MNiSW (IF 20,727) oraz prace pogładowe – 227 pkt MNiSW (IF=1,915), co po podsumowaniu wynosi 683 pkt MNiSW oraz IF=22,642. Jest to wartościowy dorobek naukowy, który może być wykorzystany w praktyce do zwrócenia uwagi na potrzebę oceny stanu odżywienia u każdego chorego. Co prawda zwraca uwagę Recenzenta niska ilość cytowań i indeks Hirsza =3, zdobywany w dosyć długim okresie czasu

2007-2020. Ale jednocześnie pokazuje, że ocena stopnia odżywienia, mimo, że prosta w wykonaniu, nie jest powszechnie używana i cytowana. Poza tym należy dodać, że tematyka tych badań jest dosyć niechętnie przyjmowana do renomowanych czasopism z wysokim wskaźnikiem IF. Studiując analizę bibliometryczną publikacji autorstwa dr n. med. Anna Jeznach-Steinhagen daje się zauważyć, że pierwsze prace jej współautorstwa w czasopismach posiadających Impact Factor zaczynają się dopiero w 2016 roku, co daje nadzieję, na lepszą cytację tych publikacji w ciągu następnych lat. Zwraca uwagę również to, że w pracach oryginalnych publikowanych w czasopismach posiadających IF dr n. med. Anna Jeznach-Steinhagen jest pierwszym lub drugim autorem jedynie w dwóch (na 12) przedstawionych pracach. Natomiast prace oryginalne publikowane przez Habilitantkę w czasopismach nie posiadających IF (Diagnostyka Laboratoryjna, Endokrynologia pediatryczna, Postępy Nauk Medycznych, Medycyna Metaboliczna, Przegląd Epidemiologiczny, Polski Merkurusz Lekarski, Roczniki PZH) zwykle są rzadziej cytowane. Dodać należy, że przez kilka lat po obronie pracy doktorskiej Habilitantka publikowała swoje prace (głównie poglądy) w polskich czasopismach (Kardiologia na co dzień, Roczniki PZH, Medycyna Metaboliczna, Lek w Polsce, Gabinet prywatny i inne), co wydaje się cenne, bo właśnie po takie czasopisma częściej i chętniej sięgają nasi studenci i uczą się nowych ważnych faktów medycznych oraz pisania prac naukowych. Habilitantka odbyła jeden staż naukowy zagraniczny i nawiązała współpracę z dwoma jednostkami naukowymi krajowymi.

2. Zdecydowanie wysoko oceniam aktywny udział Habilitantki w pracy dydaktycznej, szkoleniowej i popularyzującej wiedzę. Jest ona nie tylko aktywnym nauczycielem akademickim, ale i lekarzem wykonującym na co dzień swój zawód. Oceniając działalność dydaktyczną warta podkreślenia wydaje się Jej pasja do edukowania z zakresu dietetyki, a szczególnie dietetyki chorych z cukrzycą typu 2. Ta pasja znalazła potwierdzenie w podręczniku wydanym przez PZWL pt. „Zasady żywienia osób z cukrzycą i chorobami towarzyszącymi”, którego jest redaktorem naukowym i współautorem wielu rozdziałów. Jest też dobrym i uznanym wykładowcą, nauczycielem akademickim nagrodzonym przez swoich studentów. Jest też chętnie przez nich wybierana na promotora prac licencjackich czy magisterskich. Została też powołana przez władze WUM do Rady Programowej Kierunku Dietetyka (jako członek).

3. Aktywne uczestniczy w krajowych zjazdach oraz sympozjach naukowych.

Rozprawa habilitacyjna oraz dorobek spełnia kryteria określone Ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (wypełnia stosowane przez Rady Dyscypliny Nauk o Zdrowiu uczelni medycznych w naszym kraju kryteria naukometryczne). W oparciu o powyższe wydaję pozytywną opinię dla Rady Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o kontynuowanie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o zdrowiu dr n. med. Anny Jeznach-Steinhagen.

prof. dr hab. n. med. Lucyna Ostrowska

Białystok, 09.07.2021